

РЕШЕНИЕ

№ 6811

гр. София, 15.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 28.10.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Диана Стамболова

ЧЛЕНОВЕ: Евгени Стоянов

Адриан Янев

при участието на секретаря Цветелина Заркова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **6826** по описа за **2022** година докладвано от съдия Евгени Стоянов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 от Административно - процесуалния кодекс (АПК), във вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на „БОДУ“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], представлявано от управителя Т. Т. Т., чрез адв. А. И., адрес за призоваване: [населено място], [улица], офис 1, партер, срещу Решение от 22.06.2022 г. по НАХД № 1423 / 2022 г. на Софийски районен съд, 112 – ти състав.

В жалбата са изложени доводи за отмяна на постановеното съдебно решение като незаконосъобразно и неправилно, поради нарушение на материалния закон. Според изложеното в касационната жалба съдът не е отчетел, че обжалваното НП не е издадено от териториално компетентни контролни органи, в рамките на нормативно регламентираните им правомощия. Съгласно чл. 7, ал. 1 от Устройствения правилник на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, Агенцията е организирана в обща и специализирана администрация, структурирана в Централно управление и 28 териториални дирекции „Инспекция по труда“. Следователно „Инспекция по труда Софийска област“ може да осъществява контролна дейност само на територията на С. – област.

В съдебно заседание касаторът „БОДУ“ ООД, ЕИК[ЕИК], редовно уведомен, не се

представлява.

Ответникът по касационната жалба – директор на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“, редовно уведомен, представлява се от старши юриконсулт И. Оспорва касационната жалба. Моли съда да остави в сила решението на СРС. Претендира присъждане на юриконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура - прокурор Стоян Димитров, изразява становище за неоснователност на касационната жалба и моли решението на СРС да бъде оставено в сила.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, XV - ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна.

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано лице срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което същата е процесуално допустима.

Районният съд е бил сезиран с жалба срещу НП № 23-2100109 от 10.01.2022 г., издадено от директора на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“.

Съдът е установил от фактическа страна, че при извършена проверка на 27.11.2021 г. на място в обект: охрана на магазин Ф., на адрес в [населено място], [улица] на 5.11.2021 г. и 16.11.2021 г. за приключване на проверката по документи в сградата на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“, е установено, че „БОДУ“ ООД, ЕИК[ЕИК], в качеството на работодател по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на Кодекса на труда, едновременно с установяването на сумирано изчисляване на работното време по чл. 142, ал. 2 от Кодекса на труда – с период на отчитане 1 месец, не е утвърдил график за работа за месец октомври 2021 г., с който е следвало да запознае работниците и служителите преди започване на работа по него.

При извършената проверка е изискан график, но такъв не е предоставен на проверяващите.

С оглед на резултатите от извършената проверка на място и по документи, на 16.11.2021 г. е съставен АУАН № 23 – 2100109 от 16.11.2021 г. от Б. Л. Т., на длъжност „главен инспектор“ при Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ със седалище [населено място] към ГД „Инспекция по труда“.

В срока по чл. 44, ал. 1 от ЗАНН са постъпили възражения от „БОДУ“ ООД, ЕИК[ЕИК], към които е приложен график за работа за месец октомври 2021 г. С възражението работодателят формално е оспорил констатациите на актосъставителя, а на практика са изложени твърдения, които са в подкрепа на извършеното нарушение.

При така изложената фактическа обстановка било издадено НП № 23-2100109 от 10.01.2022 г., от директора на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“, с което е наложена имуществена санкция в размер на 1500 лева на „БОДУ“ ООД с ЕИК ЕИК[ЕИК] на основание чл. 416, ал. 5, вр. чл. 414, ал. 1 от Кодекса на труда (КТ) за нарушение на чл. 9а, ал. 1, изречение първо от Наредбата за работното време, почивките и отпуските.

Въз основа на събраните доказателства, СРС е направил извод, че наказателното постановление е издадено от компетентен орган и в кръга на неговите правомощия. Приел е, че в хода на административно-наказателното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения, а при съставянето на АУАН и издаването на спорното НП са спазени изискванията на чл. 42 и чл. 57 ЗАНН.

По същество районният съд е приел, че са били налице предпоставките на чл. 414, ал.

1 КТ, съгласно който текст работодател, който наруши разпоредбите на трудовото законодателство извън правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция в размер от 1500 лева до 15 000 лева.

С обжалваното решение наказателното постановление е потвърдено.

Така постановеното решение е валидно, допустимо, но същото е неправилно.

Съдът е изложил аргументи, защо не приема, че следва да се приложи привилегиованият състав на чл. 415в КТ. Посочено е, че е невъзможно работниците да бъдат запознати с графика преди започването на отработването на смените. Към момента на проверката те са почти приключили, а самият график е представен повече от половин месец след приключването им.

Настоящият състав намира за основателно възражението, изложено в касационната жалба, че АНО е излязъл извън пределите на своята териториална компетентност. Съдът счита, че са основателни доводите в касационната жалба, че съдът не е отчетел, че обжалваното Наказателно постановление № 23 – 2100109 от 10.01.2022 г. не е издадено от териториално компетентни контролни органи, в рамките на нормативно регламентирания им правомощия.

Изпълнителната агенция "Главна инспекция по труда" към Министъра на труда и социалната политика, съгласно чл. 4, ал. 1, т. 1 от Устройствения правилник на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда", осъществява дейността си, като упражнява цялостен контрол за спазване на трудовото законодателство във всички отрасли и дейности. Главна дирекция "Инспектиране на труда" с нейните 28 териториални поделения - дирекции "Инспекция по труда", разположени в административните центрове на областите, е част от организираната специализирана администрация на агенцията - чл. 12, т. 3 от Устройствения правилник. Съгласно чл. 16, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от цитирания правилник, дирекциите "Инспекция по труда" са териториални поделения към Главна дирекция "Инспектиране на труда" и осъществяват дейността си на територията на съответната област, като упражняват цялостен контрол за спазване на трудовото законодателство във всички отрасли и дейности. При и по повод изпълнение на служебните си задължения, инспекторът е контролен орган и има правомощия, установени в КТ, като на основание чл. 21, ал. 4, т. 3 от отменения Устройствени правилник може да съставя акт за административно нарушение и да образува административнонаказателно производство.

За да обоснове своята компетентност административнонаказващият орган е приложил към преписката заповеди. Въз основа на Заповед № 3-0058/11.02.2014 г. изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" е оправомощил директорите на Дирекции "Инспекция по труда" да издават наказателни постановления по актове за установяване на административни нарушения, съставени от инспектори и от лицата от Дирекция "Инспекция по труда", посочени в чл. 21, ал. 2 от Устройствения правилник на ИА „ГИТ“ (отм.).

Със Заповед № 3-0024/08.01.2019 г. изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" е определил териториалния обхват на контролната дейност на служителите от Дирекция "Инспекция по труда" - С. и Дирекция "Инспекция по труда Софийска област".

Със Заповед № 3-0025/08.01.2019 г. изпълнителният директор на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" е разширил териториалния обхват на контролната дейност, определен със Заповед № 3-0024/08.01.2019 г. за служителите на

Дирекция "Инспекция по труда Софийска област". Така район "Л." на Столична община е бил включен към териториалния обхват на контролна дейност на служителите на Дирекция "Инспекция по труда Софийска област".

По силата на Заповед № 3 – 0057 от 14.01.2022 г. на Изпълнителния директор на „ГИТ“ отново е разширена териториалната компетентност на определени инспектори да осъществяват контролна дейност, включително да съставят актове за установяване на административно нарушение.

Съгласно разпоредбата на чл. 416, ал. 5 от КТ, наказателните постановления се издават от ръководителя на съответния контролен орган или от упълномощени от него лица съобразно ведомствената принадлежност на актосъставителите. Заповед № 3-0024/08.01.2019 г. и Заповед № 3-0025/08.01.2019г., с които се определя, респ. разширява териториалната компетентност на служителите на Дирекция "Инспекция по труда Софийска област", са издадени на основание чл. 6, ал. 2, т. 14 от УП на ИА „ГИТ“.

Настоящият състав намира, че принципно косвеният съдебен контрол в административнонаказателния процес е допустим. Този извод се подкрепя и от теорията, където е посочен пример за такъв контрол. Съгласно разпоредбата на чл. 31 от ЗАНН, който не изпълни или наруши законно разпореждане, заповед или наредба на орган на властта...се наказва с глоба... В този случай административният акт трябва да е законосъобразен, за да обуславя отговорност по ЗАНН. (Л., К. Недействителност на административните актове. С.: Ф., с. 106) Във връзка с това съдът намира, че заповедите, които обосновават разширена териториална компетентност на контролни органи от Дирекция "Инспекция по труда Софийска област" и върху райони на Голяма столична община са нищожни. Този извод се отнася до Заповед № 3-0024/08.01.2019 г. и Заповед № 3-0025/08.01.2019 г., издадени от Изпълнителен директор на ИА „ГИТ“. Съображенията за това са следните:

По време на издаване на наказателното постановление в действие е бил Устройствен правилник на ИА „ГИТ“, в сила от 29.01.2014 г., приет с ПМС № 2 от 13.01.2014 г. Този Устройствен правилник е отменен с ДВ, бр. 81 от 11 октомври 2022 г. Съгласно действалия към момента на издаване на наказателното постановление правилник, и по точно в чл. 16, ал. 2 (отм.) Дирекциите "Инспекция по труда" осъществяват дейността си на територията на съответната област. Следователно, Дирекция "Инспекция по труда Софийска област", съгласно императивния чл. 16, ал. 2 от УП (отм.), има териториална компетентност само на територията на област С.-област. Заповед № 3-0024/08.01.19 г. и Заповед 3 – 0025 / 08.01.2019 г. (която допълва 3-0024) на Изпълнителния директор на ИА "ГИТ" са нищожни. И двете заповеди противоречат на чл. 16, ал. 2 и са издадени при неправилно тълкуване на съдържанието на чл. 6, ал. 2, т. 14 от Устройствения правилник (отм.). Съгласно чл. 6, ал. 2, т. 14 от отменения Устройствения правилник на ИА ГИТ Изпълнителният директор определя обхвата на дейност и компетентност на инспекторите по труда. Това се отнася до тяхната материална компетентност, а не до териториалната.

Със Заповед на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "ГИТ" не може да се променя териториалната компетентност на териториални поделения, тъй като тя е разписана нормативно. Може само да се определя обхвата на материалната компетентност на инспекторите, т. е. правомощията им, но те се упражняват винаги в териториалния обхват по чл. 16, ал. 2 от УП (отм.).

Аргументи в тази насока могат да се изведат и от новия Устройствен правилник на

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, където изрично е уредена хипотеза на отклонение от териториалната компетентност, очевидно по повод на формираната вече съдебна практика. В новия Устройствен правилник на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" (приет с ПМС № 313 от 05.10.2022 г., обн. - ДВ. бр. 81 от 11 Октомври 2022 г.) изрично в чл. 21, ал. 4 е посочено, че „служителите в териториалните дирекции "Инспекция по труда" имат компетентност на контролен орган в териториалния обхват на съответната дирекция. Служителите на дирекция "Инспекция по труда Софийска област" имат компетентност на контролен орган и в териториалния обхват на Столичната община.“ В отменения вече Устройствен правилник такава разпоредба липсва.

В подобен смисъл е налице и практика на ВАС (Решение № 3624 от 15.04.2022 г., Шесто отделение, по административно дело № 11698 / 2021 г.) В него е посочено, че за изпълнителния директор на ИА „ГИТ“ не е предвидено правомощие да определя и променя териториалната компетентност на инспекторите по труда. Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 от Административно-процесуалния кодекс, Административен съд София- град, XV - ти касационен състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение от 22.06.2022 г. по НАХД № 1423 / 2022 г. на Софийски районен съд, 112 – ти състав и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТМЕНЯ Наказателно постановление № 23 – 2100109 от дата 10.01.2022 г. издадено от директор на Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“.

ПРЕКРАТЯВА административно наказателното производство

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.